

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 39. ANUL XVIII.

Sabiu, in 17/29 Maiu 1870.

Telegrafulu ean de done ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu in expeditiua foiei pe afara la c. r. poste, cu banu gal'a prin scrisori francate, adresate catre expeditiua. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe ann 7. fl. v. a. ent pe o jumtate de ann 3. fl. 50. Pentru celalalteparti ale Transilvaniei si pen.

in provinciile din Monarchia pe ann ann 8 fl. era pe o jumtate de ann 4 fl. v. a. Pentru price, si tieri straine pe ann 12 pe 1/2 ann. 6 fl. v. a.

Inseratele se platecu pentru inleia ora cu 7. cr. arulu, pentru a doua ora cu 5. cr. si pentru a treia repetire cu 3. cr. v. a.

Eveneminte politice.

Legea pentru organisarea justitiei inca nu e desbatuta in dieta si cea pentru organisarea municipieloru i arméza. A vorbi despre ambe in o revista scurta e pré putienu, pentru ca suntu ambe de mare insemnetate. Cea din urma a provocatu unu numeru insemnatu de voci diuaristice chiaru si in sinulu natiunei magiare. Autonomi'a comitateloru, dicu ele, este amenintiata si comitii supremi voru fi totu atati comisari regesci.

Ministeriulu din Pest'a s'a mai modificatu intr'alát'a, ca G e r o v é, fostu ministru de comerci u a trecut la celu de comunicatiune.

Din stre'natate nu avemu sciri mai momentóse de cátu ca prin unu manifestu alu principelui C a r o l u se anencie tieri, ca suntu prospectele cele mai bune de a se intemeiá dinasti'a prin nascerea unui urmatoriu.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 27 Aprile a casei magnatiloru presinta mai intái notariulu casei deputatiloru A. Bujanovics proiectele de lege primite de cátra cas'a reprezentantiloru: despre creditulu suplementariu pentru caletori'a in orientu a M. Sele, despre schimbarea dieceriloru de hárthia si sieseriloru de argintu in pretiu de 6 xr. m. c., despre sporirea baniloru de cortelu a deputatiloru si anencia totu deodata ca cas'a reprezentantiloru a acceptatu modificatiunea facuta de cas'a magnatiloru la §. 1 din proiectulu de lege despre publicatiunea legiloru croate=slavone comune in Croati'a si Slavoni'a.

Proiectele de lege amintite cátu si pasagiele respective din protocoalele deputatiloru se cetescu pre rendu si se voru predá comissioniloru spre reportare.

Urméza desbaterea speciala despre legea bugetaria din 1870.

Notariulu T i s z a cetesce legea bugetaria si notariulu conte C s a k y cetesce pasagiulu, respectivu la fia-care capitolu din raportulu, care l'a facutu comisiunea financiata permanenta a casei despre legea bugetaria.

In capitolulu XVII, care contine bugetulu ministeriului de comerci u, agricultura si industria, si exprima comisiunea dorinti'a, ca in viitoriu sa se intrebuinteze sume mai mari pentru scopuri economice.

Ministriulu de comerci u afla dorinti'a acést'a de drépta si arata, ca e dejá invederatu din bugetulu presinte in ce mesura mare se nisuesce regimulu pentru de a ridicá cultur'a. Dintr'altele se va luá in viitoriu dupa potiuti'a dorinti'a comisiunei in consideratiune.

Legea bugetaria intréga se cetesce dupa aceea de cátra notarii casei si se primescu fára observatiuni.

La dóne óre se incheie siedinti'a.

In siedinti'a din 28 Apr. a casei reprezentantiloru interpeléza C. T i s z 'a, dupa finirea formaliteloru, ministeriulu intregu, ca nu are de cugetu a face cessiuni contributiunarie locuriloru nenorocite prin timpulu nefavoritriu?

I. S c h w a r z interpeléza pre presiedintele ministriloru, ca si cándu are de cugetu a propune o lege despre infiintiarea unui ministeriu propriu de agricultura?

C. G h i c z y se plánga ca pres. ministriloru inca nu a facutu pána acum cunoscutu legisiativei schimbarea de persóne in sinulu ministeriului.

Ministeriulu de interne propune proiectulu de lege despre reorganisatiunea municipieloru si promite a presintá si unu raportu de motive, relativu la acela, indata ce s'a datu ocaziune opiniunei publice de a se exprimá despre proiectu.

Ministriulu de justitia H o r v á t h propune mai multe proiecte de lege, intre care si cele despre regularea afaceriloru urbariale in Transilvani'a.

Referentulu comisiunei financiale recomanda primirea proiectului de lege despre cladirea drumulu de feru Nyiregyháza-Ungvar, cu modificatiunea inse, ca garanti'a intereseloru pr. mila sa nu fia 22,000 ci numai 20,000 fl.

La desbatere urmeza modificatiunile facute de cas'a magnatiloru la legea despre responsabilitatea judiloru, care se primescu fára desbatere mai insemnata.

In siedinti'a din 30 Aprile a casei magnatiloru presinta notariulu casei reprezentantiloru St. Majlath, dupa autentizarea protocolulu siedintiei trecute, articolulu de lege despre bugetulu a. 1870 sanctionatu si publicatu dejá in cas'a deputatiloru.

Articolulu de lege se cetesce. Contele I. C z i r á k y preda raportulu comisiunei de codificatiune despre proiectele de lege, referitórie, la inarticularea judecatorieloru miste regie, la determinarea numerulu judiloru, ce au a se denumi la judecatoriele apelative, la schimbarea articolulu de lege despre publicatiunea legiloru, si in fine la schimbarea uroru paragrafe din procedur'a civila a an. 1868.

Contele G. Karolyi presinta raportulu comitetulu financiulu despre unele proiecte de lege, care se voru tipári si pune pre siedinti'a de Lunu la ordinea dilei.

La 12 óre se incheie siedinti'a.

In siedinti'a din 30 Aprile a casei reprezentantiloru se cetesce si autentica protocolulu siedintiei premerse. Presiedintele anencia mai multe petitiuni, care se tramita comisiunei respective. Asemenea predau petitiuni deputatii I. B e n k ö si Th. P l a c h y.

Cáte-va interpelatiuni indreptate cátra ministriulu de justitia si min. de comunicatiune se tramitu respectiviloru.

Presiedintele ministriloru presinta articolulu de lege despre bugetulu an. 1870 sanctinnatu de M. Sea, care indata se si publica si tramite casei magnatiloru asemenea spre publicare.

La 11 óre se suspende siedinti'a pre 10 minute; dupa susceperea siedintiei se cetesce si autentica aceea parte a protocolulu de astadi, care tratéza despre publicatiunea legi bugetarie, spre a se potea tramite casei magnatiloru deodata cu articolulu de lege.

La ordinea dilei sta alegerea comitetulu de 25 pentru instructiune si raportulu comitetulu centralu despre proiectele de lege, care se desbatu astadi de cátra sectiuni. In propunerea lui F. L u k s i c s se va pune in un'a din siedintiele mai de aprópe la ordinea dilei si proiectulu de lege despre venatu.

Siedinti'a se incheie la 1/4 12 óre.

In siedinti'a din 2 Maiu a casei magnatiloru se autentica mai intái protocolulu siedintiei trecute; contele G. Károlyi preda raportulu comisiunei financiale despre proiectulu de lege privitoriu la sporirea baniloru de cortelu a deputatiloru. Comisiunea recomanda saldarea baniloru sporiti de cortelu din dia'a, in care s'an publicatu legea respectiva. Raportulu se va tipári.

Cas'a trece la ordinea dilei, la care stau proiectele de lege: despre schimbarea sieseriloru de argintu si dieceriloru de hárthia (10 xr.) despre creditulu sblumentariu pentru caletori'a M. Sele, despre schimbarea articolulu de lege relativu la control'a datoriei flotante de statu, care tóte se cetescu si la propunerea comisiunei financiale permanente se si primescu fára observatiuni.

Urméza apoi proiectele de lege: despre inarticularea judecatorieloru miste, despre modificatiunea articolulu de lege relativu la publicatiunea legiloru, despre modificatiunea unoru paragrafe din art. de lege LIV: 1868, despre fipsarea numerulu judiloru, ce au a se denumi la judecatoriele apelative cátu si rapórtete ce le da comisiunea juria permanenta casei despre ele.

Cele trei proiecte dintái se primescu fára desbatere; la proiectulu din urma, adeca despre fipsarea numerulu jadiloru la jud. apelative, se incinge o desbatere mai scurta la care iau parte S z ó - g y é n y i, ministriulu de justitia H o r v á t h, si contele I. C z i r á k y. Panendu-se la votare se primescu si acestu proiectu.

Siedinti'a se incheie la 1/4 2 óre.

Reuniunea sodaliloru románi.

(urmare)

Localulu dara este deschisu in o strada frumo'sa, in unulu din cele dintái edificie ale cetátiei Sabiului, confortatu pre cáta s'a potutu cu cele de lipsa pentru lectur'a si distractiune.

Rémáne dara ca cu deosebire industriasi nostri, in prim'a linia, si apoi totu románulu, carele a apretuitu adeveratulu progresu, sa dea nu numai spriginulu seu materiale, dara si celu morale, la inaintarea scopulu acestei institutiuni unice in felulu seu la románi din imperiulu austro-ungurescu, carea o vedemu traindu de trei ani mai bine.

In firm'a credintia, hasata pre concursulu experimentalu si pána acum prin intempinarea ce o avú acésta intrunire, cuantitavu mica, mare inse cuilitativu, ne acceptámu la spriginulu morale si sperámu la o viatia mai vigarósa a Reuniunei si la o incuragiare si mai mare prin acést'a a industriei la románi si prin urmare preste totu. Accentuámu cuvintele din urma, pentru ca credemu a fi sositu tempulu, cándu bunastarea materiale nu mai póte fi privita de unu privileginu alu unei párti de ómeni si credemu ca buna starea comuna a tuturor locuitoriloru din tier'a nóstra, fára osebire de nationalitate si va reversá si in parte si preste totu bunetatea sea, va se dica, ca va fi in parte unu bine nationalu, dara va fi si unu bine comunu alu tuturoru fiiloru patriei.

Spriginulu morale va fi mare, va fi puternicu inse, cándu cu deosebire barbati inaintati in esperintiele vietiei practice nu voru fi departe de Reuniune, ei prin repetit'a loru presentia voru tienea, asiá dicendu, in córda directiunea junimei cátra scopurile salutarie ei si viitorime.

De aceea, si pentru tempulu prelegeriloru intrerupte de unu tempu prin mai multe impregiu, rári neprevedute, dara si pentru celalaltu tempu d. e. la lectur'a, carea credemu ca va fi destulu de atragatória, rogámu pre membrii ordinari si pre cei conlucratori sa ia caldurósa parte.

Inainte de a incheiá aceste siruri nu putemu a nu exprime in publica adenc'a multiamita tuturoru spriginitoriloru Reuniunei, cu deosebire iose dloru carii au binevoitu a veni intr'ajutoriu la ocaziunea deschiderei desu mentionatulu localu. Pro acesti'a si si petrecemu aici asiá dupa cum bine voira a se inscrie in protocolulu ce a fostu pusú spre acestu sfersitu in sala.

Eata estrasulu din acelu protocolu:

DD. Iacobu Bolog'a inscrisa pre ann cu 3 fl. Nicolau Popo'a, cu 3 fl. Antoniu Bechoitiu pre ann cu 6 fl.; solvitu 3 fl. Zacharia Boiu cu 3 fl. Iosifu Baracu cu 10 fl. Elia Macelariu cu 3 fl. Const. Stezariu cu 3 fl. Ioanu Noacu cu 3 fl. Ioanu Tipeiu cu 3 fl. Sabinu Piso cu 6 fl. Dr. Tincu cu 3 fl. Ioanu Metianu cu 5 fl. Paulu Duce'a cu 4 fl. Láposy Jávós cu 3 fl. Daniilu Gaboru cu

3 fl. Grigoriu Mateiu cu 10 fl. Georgiu Nedelcoviciu cu 4 fl. Petru Nedelcoviciu cu 4 fl. Ioanu Munteanu cu 5 fl. Ioanu Gallu cu 3 fl. Dr. Demetriu Racuciu cu 3 fl. Ioanu Pop'a adv. cu 3 fl. Georgiu Mateiu cu 5 fl. Petru Piposiu cu 3 fl. Dr. Ilariu Puscariu cu 3 fl. Iosifu Orbonasiu cu 1 #, Ioanu Siandru cu 3 fl. Ioanu Pop'a Radu cu 3 fl. Ioanu Tecontia cu 3 fl. V. Rosiescu cu 1 fl. ca ofertu. Nic. Fodorénu, cu 3 fl.

Banii acesti'a s'au solvitu si incassatu.

DD.: Gavriilu Mihaltianu inscrisu cu 3 fl. solvitu 1 fl. Rubinu Patiti'a cu 3 fl. solv. 1 fl. Nic. Imberusiu cu 3 fl. solv. Georgiu Câmpeanu, cu 3 fl. salv. Ioanu Paniliu cu 12 fl. salv. 3 fl. Nic. Mihu, cu 3 fl. solv. 25 xr. Nic. Fagarasianu cu 3 fl. solv. 25 xr. Moise Boieriu cu 3 fl. solv. 25 xr. Aronu Necsi'a cu 3 fl. solv. 25 xr. Edmund Riebel de Festertreit, cu 6 fl. solv. 1 fl. Const. Georgescu, cu 6 fl. solv. 1 fl. V. P. Bolog'a, cu 6 fl. solv. 1 fl. Dem. Comsi'a, cu 3 fl. solv. 25 xr. Ionitia Cristianu cu 6 fl. solv. 50 xr. Nicolae Trône'a juristu cu 3 fl. solv. 25 xr. Corneliu Piposiu cu 3 fl. solv. 50 xr. Ioanu Costande cu 6 fl. solv. 50 xr. Basiliu Mihailu cu 3 fl. solv. 1. Victoru Popu cu 3 fl. solv. 25 xr. Basiliu Greavu secret. jud. 3 fl. solv. Dimitriu Sirbu cu 3 fl. solv. 25 xr. 1 Pop'a su 6 fl. solv. 50 xr. Petru Imberusiu cu 3 fl. 1 fl. solv. Thom'a Jondrea cu 3 fl. solv. 25 xr. Simionu Damianu cu 3 fl. solv. 25 xr. George Bobesiu cu 3 fl. solv. 25 xr. Demetriu Cernea cu 5 fl. solv. Petru Mihailu cu 3 fl. solv. 25 xr. Ilie Jondrea cu 3 fl. solv. 25 xr. Marlinu Cioranu 3 fl. solv. 1 fl. Moldovana Corneliu cu 3 solv. 1 fl. Ioanu Clóje cu 3 fl. sald. 1 fl. Nicolae Imberusiu cu 3 fl. solv. 1 50 xr. Ioanu Apoldianu cu 3 fl. solvitu 1 fl. Dumitru Tempianu cu 3 fl. solvitu, Grigoriu Strimbenu capitanu in Romanu'a cu 3 fl. solvitu, Nicolau Crismosiu 3 fl. solv. 25 xr. Stefanu Filipescu cu 6 solv. 50 xr. V. Ardeleanu cu 3 fl. 60 xr. nesolv. Ioanu Reulu 4 fl. solv. 1 fl. Iordanu I. Munteanu 3 fl. solv. 25 xr. Ioane Macsimu 3 fl. solv. 25 xr. Nic. Popu 3 solv. 25 xr. Dumitru Coltofeanu 6 fl. solv. 50 xr. Petru Cioranu cu 3 fl. solvitu, Simeonu Ghibu cu 3 fl. nesolvitu, Nicolau Moldovanu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Ioanu Mihaltianu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Ioane Danu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Lazaru Ciceiu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Nicolau Vidrighiuu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Nicolau Moldovanu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Radiciu (macelariu) cu 3 fl. solvitu, 2 fl. Ioane Manegutiu cu 3 fl. solvitu 50 xr. Tho. Philipu cu 3 fl. solvitu, Iuliu Danu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Nic. Ciugudeanu cu 2 fl. ca ofertu, R. Jánd'a cu 3 fl. solvitu, Ioanu Imberusiu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Samuila Haupt cu 3 fl. solvitu 25 xr. Schafarz'k cu 3 fl. 60 xr. solvitu 30 xr. Nicolau Dim'a cu 6 fl. solvitu 50 xr. Zevedeiu Cado cu 3 fl. solvitu 25 xr. Basiliu Pred'a cu 3 fl. solvitu 50 xr. Nicolau Cisc'a cu 3 fl. 60 xr. sol-

vitu 30 xr. Aronu Hamsea cu 3 fl. nesolvitu, Carolina Dunc'a cu 6 fl. solvitu 50 xr. Pompeius Martianu cu 3 fl. solvitu 25 xr. N. P. Petrescu cu 3 l. solvitu 25 xr. M. Cimpoc'a cu 3 fl. soldatu 25 xr. Tiepeniagu Mihailu cu 3 fl. solvitu 25 xr. P. Badila 3 fl. solvitu, G. Moldovanu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Mihailu Brateanu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Petru Deheleanu cu 3 fl. solvitu 25 xr. Isidoru Blag'a 3 fl. solv. 25 xr. Ilariu Hodosiu 3 fl. solv. 25 xr. Simionu Stoicoviciu 10 fl. (pentru stégo.) Ioanu Jugareanu 3 fl. solv. 25 xr. Popu Leopoldu 3 fl. solv. 50 xr. Basiliu Chendi 3 fl. solv. 25 xr. Nicolau Beu 6 fl.

Sum'a totala a baniloru incasati a fostu dupa cum s'a fostu scrisu in nrulu trecut; pâna in diu'a de astadi a intratu 203 fl. 40 xr.

Cu ocaziunea acésti'a sa espunemu si spesele ce le a avutu Reunionea cu deschiderea si arangiarea acestui localu: Firm'a a costatu 15 fl. pentru chiria casei s'a spesatu 52 fl. biliardu 10 fl. adusulu acestui'a 2 fl. lampe si siatule de domino 24 fl. 6 xr. lacatariulu 3 fl. 70 xr. pentru platu 1 fl. 19 xr. pentru cuie 1 fl. pentru prebasuri 1 fl. aducerea mobileloru din local. v. 1 fl. Inchiriarea de mobile noue 2 fl. mutarea biliardului 1 fl. 40 xr. asiediar'a lui 1 fl. 40 xr. mobile pentru diu'a deschiderei adusu si dusulu lor 1 fl. 80 xr. 10 bucati de scóbe 1 fl. 34 xr. 115 fl. 29 xr.

Remâne venitul cur. 77 fl. 11 xr. 1 #

Nr. ⁴³⁸ — 1870
R. 131

Catra tóte despartiemintele cercuale ale Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu!

Adonarea gen. a Asociatiunii transe tienuta la S i o m e u t ' a m a r e i n 1869 prin conclusulu seu de sub p. XXI lit. d) a decisu: „sa se faca un registru (o forma de carte de aur) in care sa se introduca numele acelor'a, cari se distingu prin beneficie pentru inaintarea literaturii române si a culturii poporului român, incredintinduse conducerea acestui registru, comitetului asociatiunii cu indetorierea, cá la fie care adunare gen. sa tréca in raportulu seu, si relatiunea numelor acelor'u binefacatori, pre care in decursulu anului, i-a aflatu demni, cá sa fia introdusi prin Asociatiune in proiectatul registru séu carte de aur, ceea ce se va putea intempra numai dupa aprobarea adunarei gen.“

Pre cându comitetulu Asociatiunii, conformu conclusului adusu in siedinti'a sea de astadi 5. 57 p. II are onóre a aduce prin acésti'a la cunoscenti'a tuturor despartiemintelor cercuale ale Asociatiunii transe, deja infiintate si infiintánde, susu citatulu conclusu alu adunarei gen. totu odata pentru mai corespundietóri'a efectuire a aceluasiu, si ia yoia, pre calea diuareloru nationali a rogá pre acele despartieminte cerc. si respective pre direc-

tiunile acelor'a, cá sa binevoiasca a relationá incóce din tempu in tempu, despre acei barbati, cari s'au distinsu in decursulu anului, prin beneficie, sacrificie si ajutorie mai considerabile — in interesulu promoverei culturii si literaturii nationali — aretandu cu tóta esactitatea, si somele sacrificieloru, ajutorieloru séu fundatiuniloru facute, cum si scopulu destinatiunii acelor'a, ca asiá, acestu comitetu, pre bas'a ataroru informatiuni si date esacte sa póta referá la fie care adunare gen. in cestiunatul obiectu.*)

Din Siedinti'a extraordinaria a comitetului Asociatiunii transe tienuta la Sabiu in 12 Maiu an. 1870.

Ioanu Hanni'a
Vpresiedinte.
I. V. Rusu
Secretariu II.

Epistole din Germani'a.

cátra unu invetiatoriu din patria.

(Urmare.)

D r e s d ' a

In clas'a V-a (resp. I-a) iérasu cu dóne despartieminte a. si b. am asistatu la istori'a bisericesca (a reformatiunii), la fisica si limb'a germana.

Din istori'a bisericesca se propuse despre Luther dupa diét'a din Worms.

Chiaritate, precisiune si insulfetire pentru persón'a si principiile curajosulu luptatoriu in contr'a ambitiunii si ridicárei de sin; a scaunulu papalu, caracterisau propunerea directorelui I. C. Lákkel, care predá acestu obiectu.

Din o astfelu de predare a obiectulu acestui'a precum si din predarea celorlalte invetiaturi religiose. mi potu esplicá alipirea cea mare si rationala ce o au protestantii contr'a biseric'a lor si prescriptele ei. In verst'a acésti'a, pre la alu 14-lea anu, copiiu incepu cu deosebire a se insulfeti si interesá pentru ideele cele inalte si frumoase ale trecutulu si pentru caractere barbatesci, care au fostu portatorii acelor'u idei si principii salutarie, si iubirea si admirarea, care se incoloa in verst'a acésti'a in inimile tinere ale copiiloru, aceea remâne apoi pentru tóta viati'a in fondulu inimiloru lor.

In fisica, care numai in clas'a acésti'a se propune cá obiectu de sine statatoriu si in óre ficate, se facura experimente cu aparatulu de telegrafatu; in óra de limb'a germana erau exercitii de declaratia. Ceva deosebitu nu amu de ati spune despre acéstea, deci voiu se incheiu espunerea despre o b i e c t e l e d e i n v e t i a m e n t u , cu instructiunea ce se da in scóla acésti'a in desemnu si in lucrulu de mána. Órele de desemnu, 6 óre pre septemana, le cercetéza elevii ce oru trei clase din urma, fie care clasa din acestea, câte 2

*) Cele lalte diuarie române inca suntu rogate a reproduce in colónele sale acésti'a incunoscentiare resp. provocare.

POISIÓRA.

Mai anulu trecut se erá incinsu o disputa intre unu domnu român Dr. Z o t t u si intre unu P a t e r jesuitu pentru o carte de rugaciune, indreptata cátra M a m ' a D o m n u l u i , scrisa in limb'a romána, dara invrestata cu credintie papiste. Astadi „Tromp. Carp.“ ne presentéza ocaziunea de a cetí despre o noua incercare de contrabande papistice in sinulu bisericii române ortodoxe. Reproducemu ceea ce aflámu in mentiunatul diuaru in urmatóriele:

Propagand'a catolicismului in Romanu'a prin carti de devotiune.

La librariile Ulrich, Vartha, Ionide si M. Asiel, din Bucuresci, s'a pusu in vendiare o cárticica de devotiune intitulata: „Nascetórea dlui nostru Iisusu Christosu.“

Titlulu acestei cárti mi-a atrasu curiositatea si cetind'o amu vedutu ca este impartita in diece capitole si fie-care capitolu in câte trei consideratiuni, dupa cari urmédia dóne rugaciuni, un'a mai lunga si alt'a mai scurta, despartite dupa usulu catholicu cu trei: „Ave, Maria“ séu „Bucurate Marie“. Rogaciunea cea lunga se intielege a fi rece séu caldisióra, cáci cea scurta se intitula: „Scurta si ferbinte.“

Planulu cártiei, de si catholicu, n'aru fi asiá reu, dara este implutu cu jesuitismu si catolicismu de hablie.

Mai întâiu, titlulu pre coperta, cum se pune la tóte cártile si cárticele fára prihana, nu se vede; apoi cine a facut'o séu a tradus'o, si din ce limba, nu se scie, cum nu se scie nici tipografi'a in care s'au tiparitu. Tóte acestea suntu semne de jesuitismu si de culpabilitatea scopului ce si a propusu propagatoriulu.

Se póte ghici insa, ca facetoriulu séu traductorulu ei este laicu, si póte chiaru catholicu, dupa nesoiinti'a in care se vede de terminii bisericii nóstre séu nevointi'a de a-i usá si pre care si suplinesce cu terminii catolici si nerespectuosi, cá: „Nascetórea Domnului nostru Iisusu Chistosu, Cultulu Mariei, Nascerea Mariei, Curatieni'a Mariei, Durerile Mariei, Bucurile Mariei, Adorm. Mariei, Durerile Mariei vediendu membrile Mántuitorului „intinse pre cruce“ etc.

Facetoriulu acestei cárti, cum se numesco elu díce, in prefati'a brosiurei, cá a facut'o intradinsu pentru Románi'a. Noi lu credemu pre cuventu despre acésti'a; inse erá multu mai bine, déca nu slabea din dragoste si n'o mai facea, cáci cum au traitu románi pána acum fára cárti de evlavia catolica, traiau ei si de aci inainte. Dara nu e dragostea cátra Románi'a care lu a impinsu a face acésti'a, ci dragostea de a-si propagá credintia ce confesédia séu dragostea cástigului.

O! Dumnedieule, alu cáruu nume dragostea este! Cum ti se mai ia st. nume indesiertu de cátra ómeni! De ni se rapesce in tóte dícele avutulu ce ne a remasu de la stramosi, sub nume de dragoste si civilizatiune ni se ia. De ne impingu in

miseri'a si in starea de a deveni sclavi sub nume de dragoste si civilizatiune se face. De nu ne lasa intr'ale nóstre, ei ne propaga credintiele lor si pâna si modulu lor de a se rugá lui Dumnedieu, in numele dragostei si alu civilizatiunii facu. In fine cu numele dragostei si alu civilizatiunii avemu sa fimu despoiatu si de cele materiali si de cele morali ce amu mostenitu dela parenti, de nu vomu deschide ochii odata si sa ne lipsimu de atât'a dragoste ce ni se totu ofere

Astfelu si domnulu cu cartea in cestiune in numele dragostei ne spune, la finele prefatiiei acelei cárti, cum uséza catolici de dens'a si ne invétia sa usámu si noi. Apoi, totu in numele dragostei, ne propaga dogme noue chiaru la catolici cá: Zamislirea fára prihana a Mariei, séu conceptiunea imaculata etc.

Ne pune inainte de autoritáti sánti catolici, cá; Ildefons, Bonaventura, Petru de Blois, Vicentie Ferrier si st. Brigita. Ne invétia sa ne rugámu cátra Maic'a lui Dumnedieu cu termini cá acesti'a „Oglind'a dreptáciei, róga-te pentru noi! Vasu de onóre, róga-te pentru noi! Turnulu lui Davidu, róga-te pentru noi! Turnu de fildesiu, Casa de auru, Pórt'a ceriului, Stéura mariei, rógați-ve pentru noi!

Este adeveratu ca avemu si noi multa poesia in cártile nóstre bisericesci. Dicemu si noi, ce e dreptu, mai totude-un'a in biseric'a cându ne adresámu cátra prea sánt'a fecióra: „Bucurate toiagu infunditu! Bucurate nastrapa cu mána! Bucurate scara, podu, carutia, pétra, munte, fulgeru, tunetu! dara uici odata: Toiagu infrunditu, róga-te pentru

óre. Conducerea desenului este incredintată unui barbatu sdravanu de specialitate.

Inceputulu se face cu lucrulu celu mai simplu: punctulu. Invetiatoriulu desemna inaintea scolariloru pre tabl'a cea mare de parete, leniata in forma de rotica, puncte, si apoi in ordine genetica liniile deosebite si impreunările si legările acestoru linie in figuri simple si usiore. Elevii apoi le desemna in libelele lor, liniate totu in felulu acel'a, seu dupa modelulu de pre tabla, seu si numai dupa indigitarile verbali si explicative ale invetiatoriloru. Dupa ce prin exercitiu mai indelungatu elevii si-au cascigatu ore-care singuritate si usiurintia in mâna si si-au exercitatu mesur'a ochiloru, se trece la desemnarea linielor in libele acum'a numai punctate.

Pre trépt'a adou'a exercitiile de impreunare si legare a linielor devinu mai varie si formele mai complicate. Si aci invetiaceii desemna dupa modelulu facutu de câtra invetiatoriu pre tabla. Urméza apoi desemnarea de obiecte in conturi dupa modele desemnate pre harthia seu dupa modele in natura, si numai mai tardiu vinu a se considerá si umbrele, care dau obiectulu desemnatu perspectiva mai espresa. Obiectele cari se desemna dupa natura suntu: globuri conu, piramide, cruci, porti etc. de lemn, care se punu scolariloru inainte seu compuneru din petrile unui scrinu de ziditu (Baukaste.)

Pre trépt'a din urma exercitiile capeta din ce in ce variatia mai mare, prin desemnarea dupa originale bune pre harthia si dupa modele de corpuri in natura, mai cu séma lucrate in gipsu. Modelele acestea lucrate in gipsu suntu mai cu séma columne, arabescuri si alte ornamente din zidurile cele monumentale ale Europei. Pentru baieti mai vine apoi desemnarea de obiecte industriali: párti de masine, masine mai simple, planuri de case etc. animale, párti de ale corpului omeescu, paisagiuri etc. atátu in conturi câtu si in prelucrare cu crayon si tusiu. Fetele se exercitéza cu deosebire in desemnarea de mustre, ornamente, flori etc. de care se potu folosi si la gatierea lucruriloru lor de mâna.

In lucrulu de mâna se instruéza de câtra mai multe invetiátore esperte in specialitatea acést'a, tóte fetitiile si adeca cele din clasele dóne din urma in câte 6 ore, cealalte in câte 4 ore pre septemána.

In scótele asiá numite pentru seraci (Gemeinde-Armenschulen) si baietii priimescu in dóne ore pre septemána conducere, din partea unui maestru croitoriu, de asi cârpi ei insisi vestmintele lor cele rupte.

Instruirea pentru fetitie in lucrulu de mâna incepe mai întâiu cu impletirea de fire, cu facerea de ochiuri din lâna si bumbacu cu degetele si apoi cu acele, ca pregatire pentru stricanitu, apoi ur-

méza intrebuintiarea acului la cusutu de camesi etc. si in fine croitul vestminteloru femeesci si de schimburi si chindisitulu.

Espunerea publica la esamene a lucruriloru de mâna inca nu se practiséza din motive evidente, tocma precum d.e. si din exercitiile stilistice suntu exemple epistolele de condulentia, de ore ce elevii aru fi prea pucinu desvoltati pentru de a simfi intr'adeveru, aceea ce aru scrie, in tóta profunditatea sea, si pentru ca scól'a nu voiesce sa conduca pre elevi a espune si a simulá simtieminte pre cari ei nu le potu aveá inca.

Proiectu de Lege

(Continuare din prulu 37.)

3 Inspectorii scóloru mijlocie potu fi la esamenele anuale a scóloru mijlocie nu de statu de fatia (nu se potu inse amestecá in esamenu)

4. e restrinsu supraoficiolatu fin-cárei scóle mijlocie nu de statu a presintá ministrulu de instructiune dupa incheierea anului scolasticu, inse inainte de inceperea celui viitoriu, unu conspectu specialu despre decursulu si rezultatulu instructiunei, despre numerulu obiectelor de instruire, profesori, scolaru si despre starea disciplinaria,

5. preceptoratele scóloru mijlocie publice nu de statu suntu obligate a dá, la cererea ministrulu de instructiune, inspectorelui scolaru districtualu date statistice seu (deca se va cere) ale presentá directu ministrulu de instructiune

De ore ce regimulu instructiunei in puterea dreptulu de supr'ainspectiune are de a grigi ca tóta averea scólei si cu deosebire fundatiunile facute pentru scopuri scolarie sa se puna spre fructificare si sa se intrebuinteze evnienciosu spre acelea scopuri, spre care suntu determinate, asiá poté ministrulu de instructiune cere dela preceptoratele scólei mijlocie nu de statu din cându in cându unu conspectu detaliatu si autenticatu despre starea si aflare averei.

§ 66. Déca o scóla mijlocie nu de statu nu va corespunde recerintelor si conditioniloru contienute in §§. 50—65, chiaru nici dupa o admonitiune tripla indreptata in semestru de regimu contradiretiunea institutulu respectivu, atunci o poté ministrulu de instructiune incheide. Averea unui atare institutu o poté confessiunea respectiva seu corporatiunea acordá unui altu institutu seu altoru scopuri de instructiune, pâna cându se va redeschide institutulu inchisu, organizatu conformu recerinteloru legii. Regimulu se ingrigesce inse, ca fundatiunile acordate respectivei scóle sa se intrebuinteze spre asemenea scopuri de instructiune.

Capu IV.

Subventiunarea, prin statulu a scóloru mijlocie publice nu de statu.

§ 67. O scóla mijlocia (institutu) sustienuta

de o confessiune, comitatu, societate, a cárei existintia o receru interesele de cultura a tierii seu si unu interesu insemnatu localu si pre care corporatiunea bisericésca seu lumésca respectiva nu o mai poté sustienea din mijlóce proprie (cu deosebire déca esista totu odata fundatiuni insemnate si legate de acestu locu, facute spre scopuri scolarie) o poté subventiuná respective luá sub scutul seu ministeriulu de instructiune sub urmatóriele conditiuni esentiale:

a) Fundatiunile, capitaliele, cladirile si imobiliile de totu feliu, aflátorie in tempulu acel'a in posesiunea institutulu, remánu si de ci incolo garantate institutulu prin corporatiunea, care l'au sustienuta pâna aci;

b) In atari scóle mijlocie, sustienute prin ajutoriu de statu, se va instruí dupa planulu de investimentu alu scóloru mijlocie de statu.

c) Acei profesori, cari se platescu din capitaliele amintite sub punctulu a) din fundatiuni seu alte venit'e seu si din bani stipulati prin corporatiunea respectiva, fi alege si de ici incolo corporatiunea bisericésca seu lumésca, care au sustienutu institutulu, din individi calificati spre profasura.

Léfa acestoru profesori o fipséza aceea-si corporatiune, e inse de a se normá minimum lefei.

Altucum denumesce ministrulu de instructiune profesorii platiti de statu (seu si din subventiunea dela statu.)

d) Déca contribue statulu mai pucinu de jumetate din suma receruta spre acoperirea recerintelor prescise de lege spre sustienerea institutulu subventiunatu (si asiá confessiunea respectiva pórt'a partea cea mai mare a speselor) in casulu acést'a are confessiunea respectiva seu corporatiunea lumésca totu dreptulu de a dispune asupr'a institutulu in puterea punctelor a), b); c), ministeriulu de instructiunea exercita numai dreptulu de supr'ainspectiune facia cu scóla subventiunata.

Déca inse statulu contribue anualiteru celu pucinu jumetate din sum'a recerutu spre sustienerea institutulu si asiá pórt'a partea cea mai mare a speselor, in casulu acést'a are ministeriulu de culte si instructiune dreptulu de a dispune asupr'a institutulu intregu si confessiunea respectiva seu corporatiunea lumésca are numai dreptulu de a dispune de posesiunea amintita sub a) si de intrebuintiarea ei pentru institutu, câtu si dreptulu de a alege profesori, citatu sub c)

e) Ministeriulu de instructiune poté ori si ce scóla mijlocia in casulu acést'a sprigini materialu in modulu acést'a, déca corporatiunea bisericésca seu lumésca, care sustiene scól'a, priimesce subventiunea de voia seu déca o cere. Din caus'a unei atari subventiunari e de a se incheiá unu contractu deosebitu spre acestu

noi! Nastrapa cu mana, rógate pentru noi! scara, podu, curatia, pétra munte, folgeru, tunetu, rugati-ve pentru noi!

Cantámu si noi: „Tu esti corón'a imperatoru. Tu esti turnulu bisericeii. Tu esti zidulu imperatiei. Tu esti corabi'a mántuirei! Tu esti caderea draciloru!; dara nu dícemu nici odata: Corón'a imperatoru, róga-te pentru noi! Turnulu bisericeii, róga-te pentru noi. Zidulu imperatiei, corabi'a mántuirei, caderea draciloru, rugati-ve pentru noi!

Dumnedieu sa ierte peccatele domnului I. Heiliade! De multu ne totu spunea elu de propagande catolice in tíera si totu ne pareá glume. Acum glom'a a inceputu sa se dea pre fatia fórt'e seriosu. Cartea acést'a o probéza de ajunsu. Ea este facuta in adinsu seu platita a se face spre a se pune in mânilu copiiloru nostri, ca, pre nesimtie, sa ne clatine din credint'a parintiloru. Máne, poté va esi alt'a care sa laude nepacatos'a papei, si asiá, incetu-incetu, pâna cându pap'a, alungatu de catolici dela Rom'a, sa se mute la noi in Bucuresci!

Prea sántiti parinti metropolitu si ierarchi ai bisericeii románe! aruncati-ve ochii numai de minune pre acést'a cárticica si vedeti ce feliu de pasiune se ofere spre nutrimentu sufletescu oiloru cuventátore ce pástoriti. Aruncati-ve ochii si veti vedea lupulu eterodoxiei imbracatu in pele de óia intrándu in turm'a cuventátore, ce ve este incredintata. Radicati pre urma cárgi'a pástoriei, loviti si alungati pre lupu din staulu inca dela intrarea lui. Máne va fi prea tardiu!

Domnule ministru alu cultelor, pentru legea organizárei bisericeii a-ti intrebatu pre prea sántitulu patriarchu de Constantinople, de este conforma cu canónele bisericeii ortodoxe a resaritului; bine voiti a intrebá si pentru acést'a cárticica pre kiriarhii bisericeii románe mai inainte de a se luá pentru premie la esamene, de este in spiritulu si dupa formele bisericeii nóstre. D-vóstra poté sa sciti multe si despre acele bisericesci, dara cáta s'o recunósceti ca suntu si multe care le sciu numai kiriarhii si persónele curatu bisericesci.

Intrebati dara, ore asiá cánta biseric'a ortodoxa tropariulu: „Bucura-te Maria,“ cum l'a pusu domnulu cu cartea in cestiu la finele brosiurei sele!

Intrebati-i sa ve spuna, recunósc'e biseric'a nóstra de sánti pre Ildelfons, pre Bonaventura, pre Petru de Blois, pre Vincent de Ferrier si pre Brigitta? Recunósc'e ea de dogma: Concepti'a immaculata a preá sántei fecióre Maria?

Si de nu recunósc'e tóte acestea, luati mesuru in contr'a propagandeloru vatemátore, ce se facu in mijloculu nostru díu'a in amédi'a mare. Luati mesuru, cáci máne ni se voru umplea scólele cu astufeliu de cárticele si ni se va sapá edificiuu credintiei chiaru dela temelie. Nu le lasati sa intre nici chiaru in scólele catolice si de calegarite, unde invétia din nenorocire copii si copile de ortodoxi.

Preotulu si face dator'i'a, ve'ánuncia si ve róga, crediendu ca nimene nu ve va putea impune in asta privintia mai imperiosu, ca mam'a nóstra biserica si ca sánt'a credintia a parintiloru nostri,

Fii credinciosi si fice credincióse ale sántei nóstre biserice ortodoxe; tati si mame, copii si copile, faceti-ve rugaciunile cum a-ti apucatu dela parintii vostri. Diceti prea sántei fecióre: prea sánta fecióra, maic'a lui Dumnedieu, maica prea curata, maic'a cuventulu, etc. ca asiá invétia sánt'a nóstra biserica si asiá au ivocat'o parintii si stramosii nostri in timpii grei si la tóte nevoiele ce au trecutu preste tíera si au fostu ascultati si ajutati.

Diceti: Nascerea nascátorei de Dumnedieu, intrarea nascátorei de D-dieu in biserica, adormirea maicei Domnului etc., si lasati sa dica catolicii: Nascátoreá Domnului Is. Chr., nascerea Mariei, curatieni'a Mariei, adormirea Mariei, etc.

Lasati sa se róge ei cu termeni ca: oglind'a dreptátiei, tronulu intielepciunei, vasulu de onore, rós'a misteriósa, turnulu lui Davidu, turnulu de fildesiu, casa de aur, stéu'a márei, pórt'a ceriulu, si altele asemenea, dupa cum i-a invetiatu parintii jesuiti in límb'a lor.

Terminándu, recomándu la despretiulu totoru romániloru ortodoxi de totu seculosi de tóta etatea acést'a carte mica la vedere, dara mare in scopu si trista in rezultate, de nu vomu scí sa o despretiuim la timpu.

Pr. C. Mosiescu.

scopu între ministeriul de instrucțiune și partit'a subventinată, în care suntu de a să determină detaliata modalitatea subventinării, condițiunile și drepturile rezervate pentru fiecare parit'a.

(Va urmă.)

Varietăți.

* * Pentru nenorocitiți remasi în viața dela Boiulu mare a daruit Escel. Sea Comisariulu reg. conte Em. P e c h y 100 fl. Elementulu, de care a fostu bantuit locuitorii acelu sato, atâtu de greu cercatu, este dintre lôte celu mai terribilu cându ese din marginile sele, pentru că nu se pôte infrenă prin nimica. Cei lovit de for'a lui suntu dintre toti muritorii deani de compatimire, cei mai demni de a le tinde unu ajutoriu. Credemu a ne implini o datoria deca atragemu atentiunea cetitorilor și a publiculu întregu asupra acelor'a, pentru că din tôte partile să concurga cu ajutorie cari, după parerea noastră, aru fi să se îndrepte la scaunulu protopresbiterale gr. or., respective comitetulu acestui'a din Sigisior'a, că cea mai de aproape corporatiune constituită și cunoscută.

Redacțiunea acest'a încă va primi daruri de acestea, pre cari le va asterne acelei corporatiuni, care va luă asupra distribuirea lor între remasi nenorociti.

Invitațiune.

În întielesulu statutelor gimnasiulu publicu român gr. or. din Bradu, comitatulu Zarandu, se va serbă festivitatea inaugurării acestui gimnasiu în 21 Maiu (2 Iunie st. n.) a. c. — aceea în diu'a SS. Constantinu și Elena că patronii gimnasiulu ce, conformu concludului reprezentantiei gimnasiulu din 11/23 Maiu a. c., subscrisulu comitetu se afla în placu'a pusetiune a aduce la cunoscinti'a on. publicu exprimându-si dorinti'a de a poté salută unu numeru câtu de frumosu de ospeti la acesta festivitate însemnată.

Bradu în 24 Maiu 1870.

Comitetulu arangiatoriu.

Nr. 64

Seri'a X

Insciintiare.

Adunarea generală a Asociațiunei nationale din Aradu pentru cultur'a popululu român — conformu decisiunii directiunale din 8 Maiu nou, a. c. nr. 64, — se va ținea aici în Aradu, în 25 Maiu, 6 Iunie a. c. și următoriele dile, la care ocaziune s'a dispus arangierea îndatatei petreceri nationale de saltu (balu,) în favorea fondulu acestei asociatiuni.

Ceea ce aducându-se la cunoscinti'a onoratuulu publicu se invita cu tóta onorea p. t. membri ai asociatiunei noastre, cu aceea însemnare, că programulu agendelor pertractande se va publică câtu mai curundu în diuarielo nationali.

Aradu, 15 Maiu nou 1870.

Directiunea asociatiunei nationale pentru cultur'a popululu român.

Ioanu Popoviciu Dessanu, m. p.
directoriu secundariu.

Petru Petroviciu, m. p.
notariu directiunalu.

* * De mai multe dile bucuresseni revedu pre stradele lor pre d. Levi, acelu cunoscutu membru și agentu alu alianței israelite.

* * Rupturi de nori și tempestăți. Ni se spune că mai pre acelu tempu cându se întâmplă catastrofa dela Boiulu mare, o tempestate împreunată cu o ruptură de noru a înecat la Ruja o stăva de vre-o 70 de cai.

* * Preste câte-va dile va mai aparé o fôia germăna-romăna în Bucuresci, sub redacțiunea dlui Wechsler, cu titlu: „Loidulu de Bucuresci“!

(† Necrologu.) Dr. Eutimiu Murgu, care până în an. 1850 fu apostolulu nationalității române, iera de atunci trai retrasu, ocupându-se cu vindecarea hôlei de apă, repausă în Bud'a, Joi în 30 Aprilie, 12 Maiu a. c. În mormentarea se țienă Sâmbeta în 21/14 Maiu. Ria-i tierin'a usioră, și memori'a neuitată!

* * În „Federatione“ nr. 44 și „Gazel'a Transilvaniei“ nr. 37 dice unu corespondinte din Sabiu, că în Dumineca de 3/15 Maiu „junimea romăna

studiosă s'a concentratu în sal'a Reuniunei sodalilor români“ spre a procede de acolo în corpore la biserică etc. De ôre ce Reuniunea s'i are comitetulu seu, carele e respunditori de sal'a și de cele din sal'a Reuniunei, și nu au avutu nici o cunoscintiă despre intențiunea junimei române studiose, de a se concentra acolo și de ôre ce după informațiuni basate, nici ca s'a concentratu acolo, cum afirma coresp. în două foi până acum: în interesulu adevărulu, alu junimei studiose române, dela carea nu putem presupune, că fără nici o consideratiune și incunoscintiare premergătoriă și-aru fi alesu sal'a unei Reuniuni de sine statatoriă dreptu locu de concentrare și în fine în interesulu Reuniunei trebuie să mărturimu, că afirmatiunea menționată a cor., câtu se atinge specialu de Reuniune nu e întemeiată pre fapte.

Sabiu 14 Maiu 1870.

Comitetulu Reuniunei sodalilor români.

* * Cârți. Pre câmpulu literaturii didactice mai avemu de înregistratu cârtile următorie:

„Gramatic'a limbii magiare“ compusă de Octaviu Baritiu profesoru gimnasiulu în Naseudu. Edit. II-a emendată și amplificată, se pôte procură dela librari'a subscrisulu cu pretiulu de 70 xr. v. a. Dictionariu portativu magiaru-romănu compus cu privire la recerintiile scôlelor române și magiare de Octaviu Baritiu profesoru gimnasiulu în Naseudu. Pretiulu pentru unu exemplariu ce consta din 15 côle în octavu brosiuratu e numai 1 fl. v. a.

Ambe se afla de vendiare la Ioanu Stein librariu în Clusiu.

Le recomandămu atentiunei barbatilor respectivi de scôla.

* * Diecerii cei vechi mai stau în cursu până la finea lui Iunie cal. n. Atragemu atentiunea publiculu, că până la acestu terminu banii acesti'a trebuie primiti și dati în pretiulu lor întregu; dară de alta parte se caute cei ce au catăriti mai mari ai schimbă la casele publice, deca nu i potu cheltui pre alte lucruri folositoare până atunci, că se nu devina preda „speculantilor.“

Zagr'a, 12 Maiu, 1870.

Dle Redactoru!

În „Federatione“ din 17/29 Aprilie 870, nr. 36—386, dl. asessoru din Abrudu, Basiliu Basiota din Zagr'a, districtulu Naseudu, me publică cu tóta nedreptate, cu mare defaimă, clevetire și desonorare a persoanei și caracterulu meu, — negândindu-se, deca aru avé séu nu dreptu.

Pentru descrierele defaimă, clevetire și desonorare nedreptă l'amu incusatu la tribunalulu competentu. — Sentinti'a va urmă și se va publică.

Demeter Kittalu, m. p.

c. r. locutenente în pensiune.

* * (Si arlatanu.) Dilele aceste veduram pre strade vagabondându unu țiganu siarlatanu, de origine din Transilvania. N'are nici pasaportu, nici alte atestate. Numele lui nu'lu putem dá cu precisiune, căci adă se numesce Popoviciu, mâne Negrea și astfel și variadă numele mai pre tóta diu'a. Prin Transilvania și pre la Bucuresci a comis mai multe siarlatanări; a insielatu și a furatu. Este obraznicu preste mesura și sustiene

ca este studentu și că voiajează spre Cernăuți pentru că să primască dela episcopulu de acolo unu ajutoriu, ceea ce este o minciună. De etate pôte fi cam de 23—24 ani. Are statură mediocră, față brunetă, peru negru, mustetie asemenea, barbă rasă, ochiulu stângu chioru. Nu vorbesce nici o limbă afara de cea romănescă. Umbla totu cu o tasica de voiaju aternată de gât. — Cetătienui să se ferése de elu.

„Cur. de Iasi.“

* * Sa ne mai plângemu că nu avemu garanțiă pentru securitate publică! „S. Bl.“ spune că alaltă ieri (26 Maiu c. n.) doi padurari au întâlitu lângă Boiti'a pre mai multi porcesteni cari allem Anscheine n a ch (după tóta apariți'a) aduceau carbuni din o padure a n a t i u n e i (se nu cugete cine-va sinistru, e vorb'a de natiunea sasésca). Istori'a e interesantă. Sa o enărâmu mai departe după „S. Bl.“ S'a nascutu certa între porcesteni și padurari. Unu porcesteanu apuca de gât pre unu padurariu și-i smulge pusc'a din mâna și i-a mai facutu ceva. Numai amenințiarea padurariulu celui de alu doilea, care nu-si perduse încă pusc'a, l'a imblânditu pre porcesteanu. De aici încolo se incurcă istori'a. Ôre care din aceste două părți au fugitu. După S. Bl. s'aru pareă că porcesteni, și padurarii s'au dusu numai după gendarmi în contumatiu. Gendarmii inse s'au reintornatu deca au vedutu că porcesteni se dusera. În Talmaci (porcesteni se vede că veneau la Sabiu cu carbuni pentru diu'a de tergu) au vrutu să-i oprése dară nu au pututu. În Sabiu inse li se confiscara carbonii.

Suntemu curiosi să scim că deca numai allem Anscheine n a ch carbonii suntu din padurea „natiunei“, pre ce i-a cunoscutu padurarii? dora pre mirosu? ori pre colore? Ce padurari vrednici! și totusi numai padurari, de ce nu vinu ei în cetate, unde aru avea ocaziune să cunôsca urmele celor ce arunca cu petrii în firmelo românilor.

Edictu.

Nicolau Campeanu gr-res. din Ferihazu, comitatulu Albei de susu, care au parasitu pre legiuit'a lui muere Rafir'a Stefanu gr-or. din Imboru scaunulu Cohalmului, fără de a se sci loculu unde locuiesce, astadi pribegeste în lume, se citedia că în terminu de 6 luni să se infatiosiedie la subscrisulu scaunu protopopescu, că să dea respunsu la păr'a radicată din partea muerei lui asupra-i, că la din contra în întielesulu legiloru bisericei nostre se va dá otarire părei ascernute aici.

Scaunulu protopopescu gr-or. alu Cohalmului
Draosu 10 Maiu 1870.

Ioanu Iosifu

Adminstr. protopopescu.

(35—1)

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Maiu 1870.

Metalicele 5%	60 20	Act. de creditu 256 10
Imprumut. nat. 5%	69 70	Argintulu 121
Actiile de banca 720		Galbinulu 5 83 1/2

TRANSPORTAREA DE SINI.

Întreprinditori de clădire a drumulu de feru r. osticu-ungurescu publică transportarea de sini dela Alvintiu Sabiu a și la Mediasiu sub următoarele condițiuni:

dela Alvintiu până la Sabiu de maja 60 de cruceri.

dela Alvintiu până la Mediasiu de maja 1 fiorinu.

O Sina cantărăse că la 4 maji și 1/2, doi boi séu cai potu duce 4 până la 6 Sini.

Ast'a se urca pentru o încărcatură dela Alvintiu până la Sabiu 10 fl. 80 cr. până la 16 fl. 20 cr., dela Alvintiu până la Mediasiu 18 fl. până la 27 fl.

Fiesce căruia, care se va află cu carulu la magazinulu curției drumulu de feru în Alvintiu, și se voru predă sinile cu unu biletu de caratu, ier plat'a și o rădică la loculu de descarcatu îndată ce va fi predatu sinile și biletulu de transportu, în tóta diu'a dela 6 ôre dimini't'a până la 6 ôre sér'a în bani gata